

Säännöstelyä olisi muutettava, mutta millaiseksi?

Luontosäännöstelymalli huomioi järviluonnon (rantavyöhykkeen, eliöstön ja kalaston), kun taas virkistyskäyttösäännöstelymalli ottaa virkistyskäytön ja ranta-asutuksen edut huomioon. Luontosäännöstelyssä pyrittäisiin vähentämään talvisen pohjaa vasten laskeutuvan jään haittavaikutuksia nostamalla kevään alarajaa tasolle +153.00 metriä eli puoli metriä nykyisen säännöstelyn yläpuolelle. Lisäksi rantavyöhykkeen routaantumista voitaisiin vähentää vähentämällä alkutalven juoksutusta. Alkukesällä pyrittäisiin vedenkorkeuden nopeaan nousuun tason +153.90 metriä yläpuolelle, jonka jälkeen vedenkorkeus lähtisi noin viikko jäiden lähdön jälkeen laskuun. Elokuun lopun tavoitteeksi asetettaisiin taso +153.60 metriä, jolloin vedenpinnan lasku olisi likimain luonnonmukainen. Tämän jälkeen vedenkorkeus voisi nousta nykyiselle ylärajalle.

Virkistyskäyttösäännöstelyssä kevään alarajaa on luontosäännöstelyn tavoin nostettu, mutta mitään alkutalven rajoituksia ei ole asetettu. Alkukesän vedenkorkeus pyritään nostamaan luontosäännöstelyn tavoin mahdollisimman nopeasti, mutta kesällä vedenkorkeus pyritään pitämään jatkuvasti niin lähellä ylärajaa kuin se tulvariskiä suurentamatta on mahdollista. Oleellisin ero näiden kahden säännöstelymallin välillä on, että luontosäännöstelyssä vesi laskee loppukesästä alemmaksi kuin virkistyskäyttösäännöstelyssä. Kesällä virkistyskäytön ja voimatalouden edut ovat yhteneväiset. Järven vesiluonto sen sijaan hyötyisi kesällä tasaisesti alenevasta vedenkorkeudesta.

Säännöstelyn ongelmia on mahdollista helpottaa vähälumisina keväinä (keskimäärin kuutena vuonna kymmenestä), jolloin Ähtärinjärveen voidaan jättää kohtuullisen paljon vettä aiheuttamatta tulvavahinkoja rakennuksille Ähtärin- ja Perännejärven alavilla ranta-alueilla lumen sulaessa. Aivan ongelmatonta uuteen säännöstelyyn siirtyminen ei ole vähälumisina keväinäkään, koska juoksuttamattomassa vesimassassa uinuu merkittävä luonnonvara, joka jää energiataloudellisesti huonolle hyödyntämiselle. Uuden säännöstelyn suuria kysymyksiä ovat: a) onko aiheutuva energiatappio korvattava vahinko, ja jos on niin b) kuka sen korvaa.

Joka tapauksessa selvää on se, että koskaan ei tulla löytämään kaikkia osapuolia täysin tyydyttävää ja hyödyttävää säännöstelymallia, vaan kompromisseja joudutaan tekemään. Säännöstelyn suhteen toiveet ovat myös erilaiset Ähtärinjärven eri osissa. Kannattaa pitää mielessä, että Ähtärinjärvi on pitkä järvi, jolloin olosuhteet eivät ole samanlaiset järven eri osissa. Uusi säännöstelymalli ei myöskään välttämättä ole kumpikaan edellä esitetyistä, vaan jokin siltä väliltä, jolla voimatalouden taloudelliset menetykset saataisiin mahdollisimman pieniksi, kalaston menestyminen mahdollisimman hyväksi ja ranta-asukkaille koituvat vahingot minimoitua.